

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZU NA DOBIT**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16 i 115/16), u članku 1.a podstavku 6. iza riječi: „(SL L 219/40, 25.7.2014.)“ riječ: „i“ briše se i stavlja se zarez.

U podstavku 7. iza riječi: „(SL L 21/1, 28.1.2015.)“ briše se točka i dodaje se riječ: „i“.

Iza podstavka 7. dodaje se podstavak 8. koji glasi:

„- Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193/1, 19. 7. 2016.).“.

Članak 2.

U članku 2. stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Investicijski fondovi bez pravne osobnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojem su osnovani, nisu obveznici poreza na dobit.“.

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„Poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezidenta) iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se u skladu s općim poreznim propisom.“.

Članak 4.

U članku 9. stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Porezno priznatim rashodom smatraju se otpisi potraživanja koji su potvrđeni u skladu s posebnim propisom o stečaju potrošača i posebnim propisom o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja.“.

Članak 5.

U članku 15. stavku 2. iza riječi: „čija je poslovna jedinica“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „pri tome uzimajući u obzir obavljene funkcije, imovinu koju koristi te sve rizike koje je preuzela bilo kojim putem“.

Članak 6.

Iza članka 30. dodaje se glava VII.a i naziv glave s člancima 30.a, 30.b i 30.c i naslovima iznad njih koji glase:

„VII.a Pravila protiv premještanja dobiti

Pravilo o ograničenju kamate

Članak 30.a

(1) Porezni obveznik kao porezno priznati rashod može utvrditi prekoračene troškove zaduživanja nastale u poreznom razdoblju samo do:

1. 30% dobiti prije kamata, poreza i amortizacije (EBITDA) ili
2. 3.000.000,00 EUR ako se tako dobije veći iznos nego prema točki 1. ovoga stavka.

(2) Smatra se da porezni obveznik ostvaruje prekoračene troškove zaduživanja kada troškovi zaduživanja prekoračuju oporezivi prihod od kamate ili drugi ekonomski istovjetni oporezivi prihod.

(3) U smislu stavka 1. ovoga članka troškovima zaduživanja smatraju se kamate na sve oblike duga, drugi troškovi ekonomski istovjetni kamati i troškovi koji su nastali u vezi s prikupljanjem sredstava, što među ostalim uključuje plaćanja u okviru zajmova kojima se sudjeluje u dobiti, pripisane kamate na instrumente poput zamjenjivih obveznica i obveznica bez kupona, iznosi u okviru alternativnih financijskih aranžmana kao što je islamsko bankarstvo, element financijske pristojbe plaćanja financijskog leasinga, kapitalizirana kamata koja je uključena u vrijednost imovine, ili amortizacija kapitalizirane kamate, iznosi koji se mjere upućivanjem na povrat financiranja u skladu s pravilima o transfernim cijenama, ako je primjenjivo, iznosi nominalnih kamata u okviru izvedenih instrumenata ili aranžmani za zaštitu od rizika u odnosu na zaduživanje subjekta, pozitivne ili negativne tečajne razlike pri pozajmljivanju i instrumenti povezani s prikupljanjem sredstava, naknade za jamstva za financijske aranžmane, mehanizmi naknade i slični troškovi koji se odnose na zaduživanje.

(4) Za potrebe stavka 1. ovoga članka pri izračunu EBITDA uzimaju se u obzir samo oporezivi prihodi, te se dobiti prije poreza dodaju porezno priznati troškovi amortizacije utvrđeni prema ovom Zakonu te ukupni troškovi zaduživanja.

(5) Odredbe o ograničenju odbitka kamate iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje:

1. samostalni porezni obveznik odnosno onaj koji nije dio konsolidirane grupe za računovodstvene potrebe i koji nema nijednu povezanu osobu u smislu članka 30.b stavka 8. ovoga Zakona, ili stalnu poslovnu jedinicu, te ako ne prima ili ne odobrava zajmove svojim članovima ili dioničarima i
2. porezni obveznik koji je financijsko društvo.

(6) U smislu stavka 5. točke 2. ovoga članka, financijsko društvo je svaki subjekt koji se pojavljuje u bilo kojem od sljedećih ustrojstveno pravnih oblika: kreditna institucija, investicijsko društvo, društvo za upravljanje, UAIF, investicijski fond (UCITS i AIF), društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, mirovinsko društvo, mirovinski fond, središnja druga ugovorna strana, središnji depozitorij vrijednosnih papira, a koji se utvrđuju u skladu s posebnim propisima.

(7) Porezni obveznik može pri izračunu prekoračenih troškova zaduživanja isključiti zajmove upotrijebljene za financiranje dugoročnih javnih infrastrukturnih projekata ako su nositelj projekta, troškovi zaduživanja, imovina i prihod unutar Europske unije, pri čemu se sav prihod od dugoročnog javnog infrastrukturnog projekta isključuje iz EBITDA-e poreznog obveznika.

(8) Dugoročni javni infrastrukturni projekt iz stavka 7. ovoga članka znači projekt kojim se osigurava, nadograđuje, upravlja i/ili održava imovina velikih razmjera za koju država članica smatra da je u općem javnom interesu.

(9) Porezni obveznik može prekoračene troškove zaduživanja iz stavka 1. ovoga članka utvrđene u poreznom razdoblju prenositi u sljedeća tri porezna razdoblja, ali u svakom poreznom razdoblju do iznosa utvrđenog prema stavku 1. ovoga članka.

(10) Za iznose prekoračenih troškova zaduživanja koji su veći od iznosa iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik uvećava poreznu osnovicu.

(11) Iznimno od stavka 10. ovoga članka porezni obveznici koji primjenjuju odredbe članaka 8. i 14. ovoga Zakona, iznos porezno nepriznatih troškova iz stavka 1. ovoga članka umanjuju iznosima za koje se povećava porezna osnovica utvrđena prema tim člancima ovoga Zakona.

(12) Način provedbe ovoga članka pravilnikom propisuje ministar financija.

Pravilo o kontroliranim inozemnim društvima

Članak 30.b

(1) Kontroliranim inozemnim društvom poreznog obveznika smatra se svaki subjekt koji se pojavljuje u bilo kojem ustrojstveno pravnom obliku ili stalna poslovna jedinica smještena u drugoj državi čija dobit ne podliježe porezu ili je neoporeziva u toj državi ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. u slučaju subjekta, ako sam porezni obveznik ili zajedno s povezanim osobama sudjeluje izravno ili neizravno s više od 50% glasačkih prava ili je izravni ili neizravni vlasnik više od 50% kapitala ili ostvaruje pravo na primitak više od 50% dobiti tog subjekta i
2. stvarni porez na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica platili u inozemstvu (drugoj državi članici) manji je od razlike između poreza na dobit koji bi se naplatio subjektu ili stalnoj poslovnoj jedinici prema Zakonu, i stvarnog poreza na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica platili.

(2) Ako se subjekt ili stalna poslovna jedinica smatra kontroliranim inozemnim društvom u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, porezni obveznik je dužan u poreznu osnovicu uključiti neraspodijeljenu dobit subjekta ili stalne poslovne jedinice koja proizlazi iz sljedećih kategorija prihoda:

1. kamata ili drugog prihoda od financijske imovine
2. naknada za licence ili bilo kojeg drugog prihoda od intelektualnog vlasništva
3. dividende, udjela u dobiti i prihoda od raspolaganja dionicama ili udjelima
4. financijskog leasinga
5. osiguranja, bankarstva i ostalih financijskih djelatnosti

6. od prodaje i usluga, nastalih od roba i usluga nabavljenih od povezanih društava i prodanih povezanim društvima, s malo ili nimalo dodane gospodarske vrijednosti.

(3) Stavak 2. ovoga članka se ne primjenjuje ako kontrolirano inozemno društvo obavlja znatnu gospodarsku djelatnost s pomoću osoblja, opreme, imovine i zgrada, što se potvrđuje relevantnim činjenicama i okolnostima.

(4) Ako prihodi iz stavka 2. ovoga članka čine jednu trećinu ili manje od jedne trećine ukupnih prihoda subjekta ili stalne poslovne jedinice, subjekt ili stalna poslovna jedinica ne smatra se kontroliranim inozemnim društvom.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka financijska društva utvrđena prema članku 30.a stavku 6. ovoga Zakona, ne smatraju se kontroliranim inozemnim društvima ako jedna trećina ili manje od jedne trećine prihoda iz stavka 2. ovoga članka proizlazi iz transakcija s poreznim obveznikom ili njegovim povezanim društvima.

(6) Odredbe stavaka 4. i 5. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju kada se subjekt ili stalna poslovna jedinica nalazi u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe.

(7) Za potrebe utvrđivanja kontroliranog inozemnog društva, povezanim osobama iz stavka 1. točke 1. ovoga članka smatraju se:

1. subjekti u kojemu porezni obveznik izravno ili neizravno posjeduje udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala od 25% ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25% ili više dobiti tog subjekta
2. fizičke osobe ili subjekti koji izravno ili neizravno posjeduju udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala poreznog obveznika od 25% ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25% ili više dobiti tog poreznog obveznika i
3. ako fizička osoba ili subjekt izravno ili neizravno posjeduje udio od 25% ili više u poreznom obvezniku i jednom ili više subjekata, svi dotični subjekti, uključujući poreznog obveznika, smatraju se povezanim osobama.

(8) Način provedbe ovoga članka pravilnikom propisuje ministar financija.

Izračun dobiti kontroliranog inozemnog društva

Članak 30.c

(1) Iznos dobiti kontroliranog inozemnog subjekta ili stalne poslovne jedinice koja se, prema članku 30.b stavku 2. ovoga Zakona, uključuje u poreznu osnovicu poreznog obveznika izračunava se na način propisan za porezne obveznike rezidente, a udio poreznog obveznika u dobiti izračunava se na način definiran u članku 30.b stavku 1. točki 1. ovoga Zakona. Gubici subjekta ili stalne poslovne jedinice se ne uključuju u poreznu osnovicu.

(2) Podatke potrebne za utvrđivanje kontroliranih inozemnih društava iz članak 30.b ovoga Zakona i iznosu dobiti koja se prema stavku 1. ovoga članka uključuje u poreznu osnovicu dužan je uz prijavu poreza na dobit dostaviti svaki porezni obveznik koji sudjeluje izravno ili neizravno u upravi, nadzoru, kapitalu ili ostvaruje pravo na sudjelovanje u dobiti, subjekta ili stalne poslovne jedinice smještene u inozemstvu.

(3) Ako je kontrolirani inozemni subjekt ili stalna poslovna jedinica platila porez na dobit za porezno razdoblje u kojemu je ta dobit bila sukladno članku 30.b stavku 2. ovoga Zakona uključena u poreznu osnovicu, plaćeni porez se uračunava u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

(4) Način provedbe ovoga članka pravilnikom propisuje ministar financija.“.

Članak 7.

U članku 31. stavak 10. mijenja se i glasi:

„(10) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se po stopi od 15% na naknade za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) u slučaju kada se naknada plaća prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička osoba i u tom slučaju ne nastaje obveza obračuna poreza na dohodak i doprinosa za fizičku osobu izvođača.“.

Iza stavka 11. dodaje se stavak 12. koji glasi:

„(12) Iznimno od odredbi ovoga članka, porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve usluge, te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja, u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2019. godinu i nadalje odnosno za porezna razdoblja koja počinju teći od 1. siječnja 2019. godine, osim odredbe članka 4. ovoga Zakona, kojom je izmijenjen članak 9. stavak 9. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16 i 115/16), a koja se primjenjuje u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2018. godinu i nadalje.

(2) Ministar financija uskladit će provedbene propise Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16 i 115/16) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

(3) Ministar financija uskladit će pravilnik iz članka 6. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministar financija uskladit će Pravilnik o porezu na dobit (Narodne novine, br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17 i 2/18) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od njegova stupanja na snagu.

Članak 9.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. - 2020., između ostaloga, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Analizom je utvrđeno da djelomične i pojedinačne intervencije u samo neke porezne oblike dovode do visoke razine porezne nesigurnosti, nedovoljnog poznavanja poreznog sustava te nejasnih i nedosljednih zakonskih odredbi koje kao krajnji rezultat imaju izostanak i odbijanje domaćih i stranih investicija. Stoga je tijekom 2016. godine, na temelju sveobuhvatne analize poreznog sustava, započeta provedba porezne reforme s promjenom 16 propisa koji su stupili na snagu 1. siječnja 2017. godine. Time je započeo prvi krug poreznog rasterećenja, drugi krug je započeo 1. siječnja 2018. godine dok se primjena trećeg kruga poreznog rasterećenja u okviru porezne reforme planira od 1. siječnja 2019. godine kroz porezni paket od 9 zakona.

Nadalje, potreba za ovim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit proizlazi iz obveze usklađivanja s Direktivom Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193/1, 19.7.2016.); (*eng*: The Anti Tax Avoidance Directive, ATAD), u djelu odredbi koje stupaju na snagu 1. siječnja 2019. godine.

Navedena Direktiva predstavlja samo jedan dio mjera kojima je cilj sprečavanje uočene nepredviđene primjene propisa o oporezivanju dobiti, međunarodnog poreznog prava, kao i općeprihvaćenih modela i smjernica koje je izrađivala Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (*eng. Organisation for Economic Cooperation and Development: OECD*). Naime, u razdoblju nakon osnivanja Europske unije brojne aktivnosti su bile usmjerene na rušenje prepreka u razvoju jedinstvenog tržišta, a pored toga došlo je i do razvoja međunarodnog poreznog prava. Međutim, sve postavljene norme međunarodnog poreznog prava kao i usvojenih direktiva koje su rješavale pitanje oporezivanja dobiti funkcionirale su dobro u doba rjeđih prekograničnih aktivnosti i tradicionalnih poslovnih modela. Tek su s razvojem gospodarstva i globalizacijom trgovine na vidjelo počele izlaziti njegove slabosti. Naime, dok se dobit multinacionalnih kompanija, zbog postavljenih normi, danas još uvijek oporezuje na nacionalnoj razini, gospodarsko okruženje postaje sve više globalizirano, mobilno i digitalno. Zbog različitih sustava oporezivanja dobiti u raznim državama događa se da porezni obveznici koji posluju u više država preko svojih povezanih osoba, sofisticiranim i nepredviđenim metodama poreznog planiranja, lako premještaju dobit iz države u kojoj ta dobit nastaje u državu koja ima određene porezne pogodnosti, a da pri tome ne krše određene propise.

Riječ je o uočenom globalnom problemu, zbog čega je pokrenut zajednički projekt G20 i OECD-a za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i preusmjeravanja dobiti (*eng. base erosion and profit shifting*: dalje u tekstu BEPS). OECD je identificirao 15 različitih mjera BEPS-a koje bi trebale smanjiti i suzbiti porezno planiranje koje je ocijenjeno kao agresivno i neutralizirati mogućnost premještanja dobiti na porezno pogodnija područja. Petnaest mjera iz projekta BEPS odnose se na: 1) Rješavanje izazova u području digitalne ekonomije, pronalaženje načina za oporezivanje; 2) Neutralizaciju hibridne neusklađenosti; 3) Uvođenje pravila o kontroliranim društvima; 4) Uvođenje pravila za odbitak kamate; 5) Suzbijanje štetne porezne prakse, povoljnijeg poreznog tretmana; 6) Sprečavanje zlouporabe Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja; 7) Uspostava mjera koje će spriječiti izbjegavanje statusa poslovne jedinice; 8), 9) i 10) Razvoj pravila o transfernim

cijenama koje se odnose na nematerijalnu imovinu, alokaciju rizika i kapitala i visoko rizičnih transakcija; 11) Izrada metodologije izvješća i ekonomske analize; 12) Objavljivanje shema za agresivno porezno planiranje od strane kreatora i sprečavanje agresivnog poreznog planiranja; 13) Izmjena dokumentacije o transfernim cijenama; 14) Mehanizmi za efikasnije rješavanje sporova; 15) Multilateralni instrument za izmjenu međunarodnih ugovora.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Uzimajući u obzir preporuke OECD-a i drugih uočenih potreba, izrađena je Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 (ATAD) koja donosi nova pravila za sprečavanje premještanja dobiti, a odnose se na:

1. Opće pravilo o suzbijanju zlouporabe
2. Pravilo o ograničavanju kamate
3. Pravilo o kontroliranim stranim društvima
4. Hibridnu neusklađenost
5. Izlazno oporezivanje.

Bilo je predviđeno da navedena pravila stupe na snagu 1. siječnja 2019. godine, osim izlaznog oporezivanja koje stupa na snagu 1. siječnja 2020. godine. Međutim, navedena Direktiva je i prije stupanja na snagu izmijenjena Direktivom Vijeća (EU) 2017/952 od 29. svibnja 2017. o izmjeni Direktive (EU) 2016/1164 u pogledu hibridnih neusklađenosti s trećim zemljama (SL L 144, 7.6.2017.) (ATAD 2) i koja je pored izmjene sadržaja, odgodila primjenu odredbi koje se odnose na hibridnu neusklađenost do 2020. i 2022. godine.

Stoga se predlaže usklađivanje s odredbama koje stupaju na snagu 1. siječnja 2019. (pravilo 2. i 3.) dok je opće pravilo o suzbijanju zlouporabe već implementirano u Zakon o porezu na dobit i primjenjuje se od 2016. godine.

Naime, uvažavajući intenzivan rad OECD-a na navedenim mjerama BEPS-a te uzimajući u obzir da je Europska komisija već iznijela prijedlog za utvrđivanje pravila o oporezivanju dobiti trgovačkih društava od znatne digitalne prisutnosti i pozvala države članice da pristupe izmjeni ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, može se očekivati kako će i nakon ovog Zakona, neovisno o poznatoj obvezi usklađivanja s izmjenom Direktive Vijeća (EU) 2017/952, uskoro doći i do novih izmjena Zakona o porezu na dobit. Navedeno ovisi o tijekovima rasprava u svezi novih prijedloga direktiva, izmjena postojećih, ali i izmjena na području međunarodnog poreznog prava. Obzirom da intenzivan rad OECD-a i aktivnosti Europske komisije u pogledu izrade novih međunarodnih poreznih pravila, kao i izmjene u ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, mogu utjecati na provedbu pravila koja se odnose na izlazno oporezivanje i hibridne neusklađenosti ovim Zakonom propisuju se samo odredbe čija primjena je obvezna od 1. siječnja 2019. godine.

Kada je riječ o mjerama koje se odnose na sprečavanje premještanja dobiti koje su definirane navedenim Direktivama i mjerama OECD-a, bitno je istaknuti da se uglavnom odnose na porezne obveznike iz sustava grupe povezanih osoba koja posluju na području više država članica Europske unije i trećih zemalja, odnosno na multinacionalne kompanije, a ne na samostalne porezne obveznike. Zbog navedenoga, u dijelu usklađivanja Zakona s pravnom stečevinom Europske unije, nove odredbe će primjenjivati samo mali dio poreznih obveznika te se za većinu poreznih obveznika ne uvode značajne promjene koje donosi ovaj Zakon.

Jedinstveno pravilo o ograničavanju kamata sada se uvodi u svim državama članicama Europske unije, a temeljem angažmana OECD-a očekuje se kako će kao jedinstveno pravilo biti uvedeno na globalnoj razini. Zakon o porezu na dobit već sadrži dva posebna pravila o ograničenju odbitka kamate između povezanih osoba, a odnose se na stanjenu kapitalizaciju prema članku 8. Zakona o porezu na dobit i na postupak utvrđivanja porezno priznate kamatne stope prema članku 14. Zakona o porezu na dobit. Ta ciljana pravila obzirom da se odnose na povezane osobe zadržavaju se i dalje jer pružaju primjerenu razinu zaštite porezne osnovice, ali se uvodi i novo dodatno pravilo o ograničenju odbitka kamate prema Direktivi Vijeća (EU) 2016/1164, a koje će se primijeniti na zajmove primljene i od nepovezanih osoba. Novo pravilo o odbitku kamate za zajmove između povezanih osoba, povezane osobe će primijeniti nakon primjene članka 8. i članka 14. Zakona o porezu na dobit.

Međutim, odredbe članka 8. i članka 14. Zakona o porezu na dobit, sukladno navedenoj Direktivi, mogu se zadržati do isteka prve pune fiskalne godine nakon datuma objave sporazuma između članica OECD-a na službenoj internetskoj stranici o minimalnom standardu u pogledu mjere 4. akcijskog plana za BEPS, ali najkasnije do 1. siječnja 2024. godine.

Prema ovom Zakonu, prekoračeni troškovi zaduživanja znače (predstavljaju) iznos za koji troškovi zaduživanja poreznog obveznika koji se mogu odbiti odnosno utvrditi kao porezno priznati, prekoračuju oporezivi prihod od kamata ili drugi ekonomski istovjetni oporezivi prihod.

Porezni obveznik može, sukladno ovom Zakonu, kao porezno priznati rashod utvrditi prekoračene troškove zaduživanja samo do 30% EBITDA-e ili do 3 milijuna eura ukoliko tako dolazi do većeg iznosa.

Predlaže se da odredbu o prekoračenim troškovima zaduživanja ne primijene samo osobe koje su samostalni subjekti i koje ne primaju ili odobravaju zajmove povezanim fizičkim ili drugim osobama, odnosno ako primaju kredite i zajmove isključivo od nepovezanih osoba. Za samostalne subjekte se pretpostavlja da nemaju mogućnosti poreznim planiranjem, i to manipulacijama s troškovima kamata, prenositi ili umanjivati dobit. Zbog postavljenog kriterija za prekoračene troškove zaduživanja, jasno je da će odredbu moguće primijeniti samo veliki porezni obveznici. Isto tako, predloženu odredbu prema preporukama iz Direktive neće primjenjivati financijski subjekti, obzirom da taj sektor, kada je riječ o troškovima zaduživanja, ima posebne značajke koje zahtijevaju prilagođeniji pristup. Naime, na tom području nisu doneseni dovoljno čvrsti zaključci na raspravama u međunarodnom kontekstu i kontekstu Europske unije, stoga u ovom trenutku još nije moguće predvidjeti posebna pravila za financijska društva. Dakle, očekuje se kako će se na međunarodnom nivou utvrditi posebna pravila za financijska društva te će tada doći i do usvajanja novih direktiva i izmjene Zakona o porezu na dobit u tom području.

Nadalje, ovim Zakonom u sustav oporezivanja dobiti uvodi se novo pravilo o kontroliranim inozemnim društvima (*eng. Controlled foreign companies; CFC*). Prema ovom Zakonu kontroliranim inozemnim društvom smatra se subjekt ili stalna poslovna jedinica smještena u drugoj državi čija dobit ne podliježe porezu ili je neoporeziva u toj državi, pod uvjetom da porezni obveznik sam ili zajedno s povezanim društvima sudjeluje izravno ili neizravno s više od 50% glasačkih prava ili je izravni ili neizravni vlasnik više od 50% kapitala ili ostvaruje pravo na primitak više od 50% dobiti tog subjekta i ako je stvarni

porez na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica platili manji od razlike između poreza na dobit koji bi se naplatio subjektu ili stalnoj poslovnoj jedinici u skladu s primjenjivim sustavom poreza na dobit u državi članici poreznog obveznika i stvarnog poreza na dobit koji su subjekt ili stalna poslovna jedinica platili.

Prema pravilu o kontroliranom inozemnom društvu (CFC) ostvarena neraspoređena dobit kontroliranog društva kćeri koje plaća nisku stopu poreza pripisuje se poreznom obvezniku, matičnom društvu, u Republici Hrvatskoj. Prema ovom Zakonu porezni obveznik će u poreznu osnovicu uključiti dobit kontroliranog inozemnog društva. Riječ je oporezivanju inozemnog kontroliranog društva za kojega nije utvrđeno da je rezident prema Zakonu o porezu na dobit, odnosno za kojega nije utvrđeno da se mjesto stvarnog nadzora i uprave nalazi u Republici Hrvatskoj.

Uvažavajući međunarodne pravne norme, kontroliranim inozemnim društvom, može se smatrati samo određeni subjekt ili stalna poslovna jedinica smještena u drugoj državi Europske unije, a u trećim državama samo ako oporezivanje neraspoređene dobiti ne priječi ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugi propisi.

Ovisno o udjelu poreznog obveznika u kontroliranom inozemnom društvu oporezivati će se i udio u dobiti, ali na način da se izbjegne dvostruko oporezivanje ukoliko u inozemstvu dođe do plaćanja poreza. Međutim, ovim Zakonom oporezivati će se neraspoređena dobit samo inozemnog kontroliranog društva koje ostvaruje prihode od kamata, financijske imovine, intelektualnog vlasništava, prihod od osiguranja, bankarstva i sl. Dakle, riječ je o prihodima koji imaju karakteristike pasivnih, lako prenosivih, prihoda i koji mogu sadržavati rizik od izbjegavanja poreza.

Važno je istaknuti kako se prema ovom Zakonu neće oporezivati kontrolirano inozemno društvo koje obavlja znatnu gospodarsku djelatnost s pomoću osoblja, opreme, imovine, nekretnina, što se potvrđuje relevantnim činjenicama i okolnostima. Dakle, oporezivala bi se kontrolirana inozemna društva koja su osnovana više s ciljem premještanja dobiti ili korištenja poreznih pogodnosti druge države, najčešće poreznih utočišta ili financijskih centara.

Također se ne bi oporezivala društva čiji prihodi predviđeni za oporezivanje prema pravilu o kontroliranim inozemnim društvima ne prelaze 30% prihoda i financijske institucije koje transakcijama između povezanih osoba ostvaruju manje od 30% prihoda, osim ako se nalaze u državama koje se za porezne svrhe smatraju nekooperativnim jurisdikcijama za porezne svrhe prema EU popisu.

Mogućnost primjene pravila o kontroliranim inozemnim društvima, pravila o odbitku kamate i drugih mjera koje se aktivno provode dovode do neutralizacije pogodnosti dosadašnjih poreznih utočišta. Naime, u posljednje vrijeme su i te države učinile brojne pozitivne pomake u smislu porezne transparentnosti, pravednog oporezivanja, provedbe standarda protiv BEPS-a odnosno sveukupno provedbe načela dobrog poreznog upravljanja.

U skladu sa Zaključcima Vijeća ECOFIN od 5. prosinca 2017. godine, kojima je uspostavljen, na jasno definiranim kriterijima, EU popis nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe te koji nalažu primjenu obrambenih mjera, a u zakonodavnom dijelu daju mogućnost, ovim Zakonom propisuje se učinkovita obrambena mjera na nacionalnoj razini kako bi se obeshrabrile nekooperativne prakse u jurisdikcijama koje se nalaze na EU popisu i poslovanje sa subjektima u tim jurisdikcijama. Prema ovom Zakonu dosadašnja obveza plaćanja

poreza po odbitku po stopi od 20% proširila bi se i na kamate, dividende, autorska prava i druge naknade ako se isplate osobama s područja nekooperativnih država.

Osim navedenog, ovim Zakonom izvršava se i usklađivanje sa zakonima koji su stupili na snagu nakon zadnjih izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit. Nadalje, ovim Zakonom pojednostavljuje se postupak oporezivanja u slučaju kada ugovorenu naknadu za nastupe inozemnih izvođača (umjetnika, zabavljača i športaša) koriste inozemne osobe koje nisu fizičke osobe, te se daje mogućnost oporezivanja porezom po odbitku u skladu s OECD-ovim Modelom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Donošenjem ovoga Zakona očekuje se kako će na globalnoj razini doći do sprečavanja premještanja dobiti, te će se onemogućiti odnosno obeshrabiliti premještanje dobiti ostvarene na području Republike Hrvatske na područje neke druge države. Obzirom da u poreznom sustavu Republike Hrvatske već postoje pravila vezana uz odbitak kamata kao i opće pravilo protiv zlouporabe, te mogućnost oporezivanja nerezidentnog društva, ne očekuje se utjecaj na prihode od poreza na dobit nakon uvođenja navedenih odredbi. Međutim, očekuje se uspostava pravednijeg sustava oporezivanja dobiti.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom uvodi se u sustav poreza na dobit Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193/1, 19.7.2016.).

Uz članak 2.

Ovim člankom izvršava se usklađivanje s novim Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima (Narodne novine, broj 21/18) koji daje mogućnost osnivanja zatvorenog alternativnog investicijskog fonda bez pravne osobnosti, kako bi bili u istom poreznom položaju kao otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom (UCITS).

Uz članak 3.

Ovaj članak propisuje kako se stalna poslovna jedinica nerezidenta utvrđuje prema Općem poreznom zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom pojašnjava se kako su vjerovnicima otpisi koje izvrše dužnicima tijekom sklapanja nagodbe prema Zakonu o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku (Narodne novine, broj 32/17), porezno priznati rashodi.

Uz članak 5.

Ovim člankom se propisuje način utvrđivanja dobiti stalne poslovne jedinice nerezidenta radi usklađenja s novim preporukama i smjernicama OECD-a.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se novo pravilo o ograničenju odbitka kamate. Porezni obveznik može, sukladno ovom Zakonu, kao porezno priznati rashod utvrditi prekoračene troškove zaduživanja samo do 30% EBITDA-e ili do 3 milijuna eura ukoliko tako dolazi do većeg iznosa. Također se propisuje kako odredbu o prekoračenim troškovima zaduživanja neće primijeniti samo osobe koje su samostalni subjekti i koje ne primaju ili odobravaju zajmove povezanim fizičkim ili drugim osobama, odnosno ako primaju kredite i zajmove isključivo od financijskih institucija. Isto tako propisuje se kako ovu odredbu prema preporukama iz Direktive neće primjenjivati financijska društva obzirom da taj sektor ima posebne značajke koje zahtijevaju prilagođeniji pristup.

Ovim člankom propisuje se tko se smatra kontroliranim inozemnim društvom tuzemnog poreznog obveznika i što je predmet oporezivanja. Ako se subjekt ili stalna poslovna jedinica smatra kontroliranim inozemnim društvom porezni obveznik je dužan u poreznu osnovicu, poreznog razdoblja, uključiti neraspodijeljenu dobit subjekta ili stalne poslovne jedinice koja proizlazi iz sljedećih kategorija prihoda: kamata, naknada za licence, dividende i sl.

Osim toga, propisuje se kako se neće oporezivati kontrolirano inozemno društvo koje obavlja znatnu gospodarsku djelatnost s pomoću osoblja, opreme, imovine i zgrada, što se potvrđuje relevantnim činjenicama i okolnostima. Nadalje, propisuju se i izuzeća za društva čiji prihodi od naprijed navedenih prihoda ne prelaze 30% prihoda ili izuzeća te financijska društva koja samo 30% prihoda ostvaruju od povezanih osoba.

Ovim se člankom također propisuje kako se iznos dobiti koji se uključuje u poreznu osnovicu poreznog obveznika izračunava prema Zakonu o porezu na dobit, odnosno na način propisan za porezne obveznike rezidente, a udio poreznog obveznika u dobiti izračunava se prema postotku udjela u kapitalu ili glasačkom pravu.

Nadalje propisuje se kako kontrolirani inozemni subjekt ili stalna poslovna jedinica koja je platila porez na dobit u drugoj državi može taj porez uračunati.

Uz članak 7.

Unatoč uspostavljenom EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, temeljem Zaključaka Vijeća ECOFIN od 5.12.2017. godine, još uvijek postoje jurisdikcije koje balansiraju i procjenjuju svoju poziciju poreznih utočišta i financijskih centara u odnosu na prihvaćanje međunarodnih standarda dobrog poreznog upravljanja i drugih međunarodnih pravila te je stoga važno osigurati djelotvorne zaštitne mehanizme za borbu protiv smanjenja poreznih osnovica država članica zbog porezne prijevare, porezne utaje i izbjegavanja plaćanja poreza i, slijedom toga, primjenjivati učinkovite i proporcionalne obrambene mjere, kako na razini EU, tako i na nacionalnoj razini, a kako bi se učinkovito obeshrabrile nekooperativne prakse u jurisdikcijama koje se nalaze na EU popisu.

Ovim člankom se propisuje obrambena mjera u obliku obveza plaćanja poreza po odbitku po stopi od 20% na sve vrste naknada za usluge te drugih naknada koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja, u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje primjena ovoga Zakona u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2019. godinu te primjena ovog Zakona za 2018. godinu u odnosu na odredbe članka 4. ovoga Zakona. Osim toga, ministru financija daje se ovlast usklađenja odredbi

ovoga Zakona s provedbenim propisima Zakona o porezu na dobit te se propisuje kako odredbe važećeg Pravilnika o porezu na dobit ostaju na snazi u dijelovima koji nisu u suprotnost s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 9.

Ministarstvo financija se obvezuje provesti procjenu učinaka propisa u roku od dvije godine prema postupku propisanom člancima 13. i 14. Zakona o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, broj 44/17) i člancima 17., 18. i 19. Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa (Narodne novine, broj 52/17).

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit izmijenjena je odredba članka 8., čime je prihvaćena nomotehnička primjedba Odbora za zakonodavstvo na članak 6. Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit.

U članku 7. ovoga Zakona izmijenjena je odredba stavka 1. na način da je ista proširena navodeći „inozemne izvođače“ umjesto samo „inozemnih umjetnika i športaša“ dajući pojašnjenje da se pod pojmom „inozemni izvođač“ mogu pojaviti umjetnici, zabavljači i športaši. Izmjenu odredbe članka 7. stavka 1. ovoga Zakona predlaže predlagatelj ovoga Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Prijedlog zastupnika Kluba Živog Zida i SNAGA-e dr.sc. Branimira Bunjca za smanjenjem stope poreza na dobit za sve porezne obveznike npr. na 7% nije prihvaćena. Jedan od ciljeva porezne reforme iz 2016. godine bio je pojednostavljenje poreznog sustava, među ostalim ukidanjem kompliciranih posebnih poreznih olakšica, poticanje gospodarstva uz očuvanje određene razine prihoda. Stoga je snižena osnovna porezna stopa sa 20% na 18%, a za porezne obveznike koji ostvaruju godišnje prihode do 3 milijuna kuna na 12%. Uzimajući u obzir koliko porezna stopa može imati utjecaja na gospodarski razvoj, mogućnost smanjenja porezne stope stalno se razmatra pri čemu nije moguće zanemariti i fiskalnu funkciju toga poreza. Stoga je za daljnje snižavanje porezne stope potrebno uzeti u

obzir fiskalnu stabilnost državnog proračuna, a nakon izvršenih analiza navedena mogućnost nije utvrđena. Naime, prihodi s osnove poreza na dobit zadržani su na planiranoj odgovarajućoj razini, međutim o ovom trenutku još nisu stečeni uvjeti za smanjenje porezne stope.

Primjedba zastupnika doc.dr.sc. Željka Jovanovića i zastupnika Kluba HDZ-a Ivana Šukera da se Zakonom o porezu na dobit propišu veće porezne olakšice za one koji ulažu u sport nije prihvaćena. Zakonom o porezu na dobit je već propisana porezna olakšica koja se ostvaruje na način da se obveznicima poreza na dobit koji svoja sredstva doniraju za sportske potrebe priznaje rashod tih darovanja na isti način kako se priznaje darovanje za druge općekorisne i humanitarne svrhe, dok kod druge strane te primljene donacije ne podliježu oporezivanju. Također je potrebno istaknuti da se sponzorstva za razliku od donacija smatraju porezno priznatim rashodima bez ograničenja. Povećanje porezno priznatog troška darivanja osobama iz sustava sporta nije prihvatljivo, odnosno porezno priznati troškovi darovanja trebaju ostati izjednačeni za humanitarne, zdravstvene i sve druge općekorisne svrhe.

TEKST ODREDBI ZAKONA O POREZU NA DOBIT KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

- Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja isplata kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (SL L 157/49, 26. 6. 2003.),
- Direktiva Vijeća 2004/76/EZ od 29. travnja 2004. o izmjenama Direktive 2003/49/EZ o omogućavanju prijelaznog razdoblja nekim državama članicama u vezi s primjenom zajedničkog sustava poreza na isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica (SL L 157/106, 30. 4. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2006/98/EZ o prilagođavanju pojedinih direktiva u području oporezivanja zbog pristupanja Bugarske i Rumunjske (SL L 363/129, 20. 12. 2006.),
- Direktiva Vijeća 2009/133/EZ od 19. listopada 2009. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na spajanja, podjele, djelomične podjele, prijenos imovine i zamjene dionica društava iz različitih država članica te na prijenos sjedišta SE-a ili SCE-a iz jedne države članice u drugu (SL L 310/34, 25. 11. 2009.),
- Direktiva Vijeća 2011/96/EU od 30. studenoga 2011. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica (preinaka) (SL L 345/8, 29. 12. 2011.),
- Direktiva Vijeća 2014/86/EU od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/96/EU o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica (SL L 219/40, 25. 7. 2014.) i
- Direktiva Vijeća (EU) 2015/121 od 27. siječnja 2015. o izmjeni Direktive 2011/96/EU o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica (SL L 21/1, 28. 1. 2015.).

Članak 2.

- (1) Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.
- (2) Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident).
- (3) Porezni obveznik je i fizička osoba, koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka, ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.
- (4) Porezni obveznik je i fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak:

1. ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvario ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna, ili

2. ako ispunjava dva od sljedeća tri uvjeta:

- u prethodnom poreznom razdoblju ostvario je dohodak veći od 400.000,00 kuna,
- ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna,
- u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava više od 15 radnika.

(5) Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(6) Državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.

(7) Osobe navedene u stavku 5. i stavku 6. ovoga članka, koje u skladu s posebnim propisima obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, dužne su u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava radi utvrđivanja obveza poreza na dobit po osnovi obavljanja određene gospodarske djelatnosti. Ako se ne upišu u navedeni registar, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.

(8) Otvoreni investicijski fondovi koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojemu su osnovani, nisu obveznici poreza na dobit.

(9) Porezni obveznik je i svaki onaj poduzetnik koji ne potpada pod odredbe stavka od 1. do 8. ovoga članka, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit ne oporezuje drugdje.

Članak 4.

(1) Poslovna jedinica nerezidenta iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona označava stalno mjesto poslovanja putem kojega inozemni poduzetnik nerezident obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj u cijelosti ili djelomično.

(2) Poslovnom jedinicom inozemnog poduzetnika, nerezidenta, smatra se osobito:

1. sjedište uprave,
2. podružnica,
3. poslovnica,
4. tvornica,
5. radionica,
6. rudnik, naftni ili plinski izvor, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava,
7. gradilište odnosno građevinski ili montažni projekt koji čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako traju dulje od šest mjeseci.

(3) Poslovnom jedinicom inozemnog poduzetnika, nerezidenta, smatra se i zastupnik koji djeluje u njegovo ime u svezi s bilo kojom aktivnošću:

1. ako ima i uobičajeno se koristi ovlastima za sklapanje ugovora u ime inozemnog poduzetnika, osim ako su aktivnosti zastupnika ograničene na one iz stavka 5. ovoga članka, zbog čega se to mjesto poslovanja ne smatra poslovnom jedinicom, ili
2. ako nema ovlasti iz prethodne točke, ali uobičajeno drži zalihe proizvoda ili trgovačke robe iz kojih redovito obavlja isporuke u ime inozemnog poduzetnika.

(4) Poslovnom jedinicom inozemnog poduzetnika, nerezidenta, smatra se i obavljanje usluga, uključujući savjetodavne ili poslovne usluge, ako za isti ili povezani projekt obavljanje usluga traje dulje od tri mjeseca zaredom u bilo kojem razdoblju od 12 mjeseci zaredom.

(5) Stalnom poslovnom jedinicom inozemnog poduzetnika, nerezidenta, ne smatra se obavljanje poslovanja preko posrednika, glavnog ili drugog zastupnika sa samostalnim statusom koji poslove inozemnog poduzetnika, nerezidenta, obavlja u okviru svoje redovite poslovne djelatnosti.

(6) Poslovnom jedinicom ne smatra se mjesto poslovanja inozemnog poduzetnika, nerezidenta, koji u tuzemstvu:

1. koristi prostore samo za skladištenje, rastavljanje ili dostavu proizvoda ili robe,
2. drži zalihe proizvoda ili robe samo radi skladištenja, rastavljanja ili dostave,
3. drži zalihe proizvoda ili robe samo radi prerade od strane druge osobe,
4. drži mjesto poslovanja samo radi nabave proizvoda ili robe odnosno prikupljanja informacija za sebe,
5. drži mjesto poslovanja samo za svoje pripremne ili pomoćne aktivnosti,
6. drži mjesto poslovanja za bilo koju kombinaciju aktivnosti određenih u točkama od 1. do 5. ovoga stavka, pod uvjetom da opća aktivnost mjesta poslovanja, koja je posljedica te kombinacije, ima pripremni ili pomoćni značaj.

Članak 9.

(1) Vrijednosna usklađenja po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, priznaju se kao rashod ako je od dospijeca potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 60 dana, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. Svote vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca iskazane u prethodnim poreznim razdobljima kao porezno priznati rashod uključuju se u prihode, ako do trenutka nastupa zastare prava na naplatu nije postupljeno na način propisan u stavku 2. ovoga članka.

(2) Vrijednosno usklađenje potraživanja priznaje se ako je potraživanje evidentirano u poslovnim knjigama kao prihod i ako su obavljene sve radnje za osiguranje naplate duga, pažnjom dobrog gospodarstvenika.

(3) Smatra se da su obavljene radnje iz stavka 2. ovoga članka ako su potraživanja utužena ili se zbog njih vodi ovršni postupak, ako su prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignuta nagodba s dužnikom, obveznikom poreza na dobit koji nije povezana osoba, prema posebnom propisu u slučaju stečaja, arbitraže ili mirenja.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, priznaje se otpis potraživanja od nepovezanih osoba, koja su zastarjela i koja u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne

prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji je obveznik poreza na dobit. Priznaje se i otpis zastarjelih potraživanja do 200,00 kuna od nepovezanih fizičkih osoba čiji dug nije nastao po osnovi obavljanja djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, ako ukupno utvrđeno potraživanje po pojedinoj osobi na zadnji dan poreznog razdoblja ne prelazi taj iznos.

(5) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka i članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, u porezno priznate rashode kreditne institucije uključuje se iznos otpisa potraživanja od nepovezane fizičke osobe, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, po osnovi odobrenih stambenih kredita, te dospjele kamate iskazane u prihodima do trenutka otpisa ako je utvrđeno da je otpis proveden radi olakšanja otplate kredita korisnicima kojima iznos mjesečne otplatne rate ugrožava osnovne životne potrebe, odnosno kako bi se spriječilo provođenje ovrhe od strane kreditne institucije nad jedinom stambenom nekretninom u kojoj korisnik kredita ima prijavljeno prebivalište i u kojoj trajno boravi.

(6) Kreditna institucija može primijeniti odredbe o priznavanju otpisa potraživanja iz stavka 5. ovoga članka i iz drugih ekonomskih, odnosno gospodarskih i socijalno opravdanih razloga, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, pod uvjetom da ih primijeni na isti način na sve korisnike stambenih kredita.

(7) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka i članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, u porezno priznate rashode uključuje se iznos otpisa potraživanja od nepovezane osobe, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, po osnovi odobrenih poduzetničkih kredita, te dospjele kamate iskazane u prihodima do trenutka otpisa ako je utvrđeno da obveze po odobrenim kreditima bitno ugrožavaju razvoj investicijskih projekata ili bitno ugrožavaju nastavak poduzetničke aktivnosti, odnosno dovode do prestanka obavljanja djelatnosti.

(8) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, porezno priznati rashod je otpis potraživanja iskazanih u prihodima od nepovezane osobe ako porezni obveznik dokaže da troškovi pokretanja određenih postupaka iz stavka 3. ovoga članka premašuju iznos potraživanja ili ako dokaže da je pažnjom dobrog gospodarstvenika pokrenuo određene radnje s ciljem naplate potraživanja pri čemu je utvrdio konačnu nemogućnost naplate otpisanog iznosa potraživanja.

(9) Porezno priznatim rashodom otpisa potraživanja smatra se otpis duga prema posebnom propisu o stečaju potrošača.

Članak 15.

(1) Porezna osnovica poslovnih jedinica nerezidenata jest dobit utvrđena prema ovom Zakonu koja se može pripisati poslovnoj jedinici u Republici Hrvatskoj.

(2) Pri utvrđivanju porezne osnovice, dobit poslovne jedinice mora odgovarati onoj dobiti koju bi ostvarila poslovna jedinica kad bi bila zasebno i nezavisno društvo koje se bavi istim ili sličnim poslovanjem pod istim ili sličnim okolnostima, te kad bi poslovala potpuno samostalno s društvom čija je poslovna jedinica.

(3) Pri utvrđivanju dobiti poslovne jedinice priznaju se rashodi nastali za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući opće upravne i administrativne rashode, bilo da su nastali u tuzemstvu ili inozemstvu.

Članak 30.

(1) Ako je porezni obveznik ostvario prihode ili dobit u inozemstvu (izravno ili putem poslovne jedinice) na koju je platio porez na dobit ili njemu istovrsni porez, plaćeni porez u inozemstvu može uračunati u tuzemni porez najviše do iznosa poreza na dobit koji bi za tako ostvarenu dobit ili prihode platio u tuzemstvu.

(2) Iznos poreza na dobit iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se tako da se na dobit ili prihode ostvarene u inozemstvu primijeni stopa za uračunavanje. Stopa za uračunavanje izračunava se tako da se stavi u odnos ukupna porezna obveza utvrđena prije dodatnih umanjenja porezne osnovice i ukupno ostvarena dobit samo iz tuzemnog poslovanja.

(3) U svrhu uračunavanja plaćenog poreza u inozemstvu iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik je dužan Poreznoj upravi predložiti dokaz o plaćenom porezu u inozemstvu.

Članak 31.

(1) Porez po odbitku u smislu ovoga Zakona jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj.

(2) Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatitelj.

(3) Porezna osnovica poreza po odbitku je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

(4) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se na kamate, dividende, udjele u dobiti te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe.

(5) Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, porez po odbitku ne plaća se na kamate isplaćene:

1. na robne kredite za kupnju dobara koja obvezniku služe za obavljanje djelatnosti,
2. na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija,
3. imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama.

(6) Porez po odbitku plaća se i na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi od 15% osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 12%.

(8) Porez po odbitku plaćaju i poslovne jedinice inozemnog poduzetnika kada plaćaju naknade iz stavka 4. ovoga članka matičnom poduzeću.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako se naknada pripisuje kao prihod tuzemnoj poslovnoj jedinici inozemnog poduzetnika, ne plaća se porez po odbitku.

(10) Porez po odbitku plaća se po stopi od 20 % na sve vrste usluga koje nisu navedene u ovome članku Zakona, a koje su plaćene osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja u državama koje se smatraju poreznim utočištima ili financijskim centrima, osim država članica Europske unije te država s kojima je Republika Hrvatska sklopila i primjenjuje ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, a država je objavljena na Popisu država koji donosi ministar financija i koji se objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva financija i Porezne uprave Republike Hrvatske.

(11) Porezni obveznik iz stavka 2. ovoga članka obavezan je obračunati, obustaviti i uplatiti porez po odbitku pri plaćanju naknada iz ovoga članka.